Byrådsavdeling

for helse

pr e-post

postmottak@byr.oslo.kommune.no

forbundet for kunst og kultur

25. september 2026

Creos innspill til høring om overføring av oppgaver til bydeler i forbindelse med bydelsreformen

3 Lokale kultur- og idrettstilskudd
Innspill til punkt 3.2 Tilskudd til skolekor, korps og orkestre

Betraktninger om egenarten til korps og orkestre for barn og unge og dagens tilstand:
Man må skille mellom støtte til kor og amatørorkestre/korps for voksne, der driftsutgiftene hovedsakelig består av honorar til én dirigent, og musikkopplæringstilbud til barn og unge. Barn og unge må ha undervisning på instrumentet sitt alene eller i små grupper i tillegg til at de deltar i samspill i orkester eller korps. Utgiften til dirigenthonorar er forsvinnende liten i forhold til utgiften til alle spilletimene til barna i et orkester – eller korpsmiljø.

Det er viktig å være klar over at korpsene og orkestrene i dag i all hovedsak utgjør Oslo kommunes opplæringstilbud på orkesterinstrumenter og korpsinstrumenter for barn og unge. Ordningen fungerer i dag slik at en liten andel av lærerne og dirigentene som står for musikkopplæringen av barn og unge er ansatt i Oslo kulturskole, mens resten av behovet dekkes av frilanslærere og – dirigenter. Hvor stor andel av undervisningsressursen i hvert enkelt lag som kommer gjennom Oslo kulturskole varierer betydelig fra bydel til bydel, og utgjør en stor skjevhet i fordelingen av kulturressurser i byen.

I mange andre kommuner er det vanlig at kulturskolen sørger for instrumentalundervisningen via ordinær elevplass i kulturskolen. Den støtten som så går til korps og orkestre skal kun dekke utgift til dirigent og arrangementer. Det er et helt annet scenario, som gjør det langt mer overkommelig å sitte i et foreldredrevet orkesterstyre. I dag har frivillige foreldre arbeidsgiveransvar for utallige instrumentalpedagoger i Oslo, og det er ikke en god løsning, verken for de frivillige styrene eller de profesjonelle musikklærerne.

Hvert enkelt orkester og korps er i praksis en kulturskole i seg selv, der frivillige foreldre driver et profesjonelt opplæringstilbud som burde vært driftet av kommunen (kulturskolen). Så lenge opplæringen er organisert slik, bør ikke midlene til tilskudd til kor, korps og orkester legges på bydelsnivå. Det bør beholdes i etaten, og det bør jobbes for at en raskt økende andel av instrumentalopplæringen på orkester – og korpsinstrumenter legges til kulturskolen, ikke til de lokale lagene. Undervisningen vil fortsatt foregå på skolene rundt omkring i bydelene og i tilknytning til korps og orkester, men arbeidsgiveransvar og organisering av instrumentalundervisning bør være den kommunale kulturskolens ansvar.

De instrumentalpedagogene som er ansatt i Oslo kulturskole har gode arbeidsforhold

Adresse: CREO, postboks 9007 Grønland, 0133 Oslo.
Telefon: +47 23 06 83 30. E-post: Creo@musikerorg.no
Organisasjonsnummer: 982 708 257.
www.musikerorg.no

sammenlignet med sine frilanskollegaer, men de er altfor få i forhold til behovet. I de tilfellene hvor lagene får undervisningsressurs fra kulturskolen skjer følgende: Driftstøttemidlene søkes inn fra kulturetaten via forbundene til orkester og korps og Oslo musikkråd. Støtten går i disse tilfellene tilbake til kulturetaten i form av at orkester/korps betaler kulturskolen for dirigent- og lærerressursen.
En langt enklere modell ville være om kulturskolen ble navet i dette hjulet, på den måten at alle instrumentalelever var elever i kulturskolen og fikk sin opplæring på instrumentet der. Da kunne orkestrene og korpsene konsentrere seg om selve samspillet i korps og orkester, og få sine tilskudd via bydelen. Dette vil kreve en vesentlig økning av ressurser til opplæring på orkesterinstrumenter i Oslo kulturskole.
Dersom tilskuddsordningen blir overført til bydelene er det helt avgjørende at hver bydel får sitt eget lokale kulturråd, underlagt Oslo musikkråd, som kan gi råd om tildelinger og jobbe for gode kår for kulturlivet i bydelen. Det er flere kjente eksempler på at kulturmidler finner veien til både idrett og frivillighet i Oslos bydeler, og at arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende i kulturlivet blir tilbudt uakseptable arbeidsforhold i bydelens regi. Et kulturråd vil kunne være en garanti for at kulturmidlene blir fordelt rettferdig og etter intensjonen.

Oppsummert:
3A Hvilke tilskudd bør bydelene overta?:

- Det er ingen spesiell grunn til at bydelene skal overta tilskudd til skolekor, korps og orkestre, siden det allerede er et velfungerende system rundt dette som involverer forbundene og Oslo musikkråd, kombinert med faste kriterier for tildelingen (pr lag og pr medlem).
- Argumentet om bedre dialog mellom det lokale musikklivet og bydelen er godt, og bør foregå i et fast kulturråd i hver bydel, uavhengig av om dette tilskuddet legges til bydelen eller ikke.
- Argumentet om å legge tilskuddet til bydelene for å bedre rekrutteringen til lagene virker ikke like relevant. Lagene driver selv rekrutteringsarbeidet slik det er i dag, og bydelene kan legge til rette for rekruttering uavhengig av dette tilskuddet.
- Kjernevirksomheten i korps og orkester er opplæring, altså musikkskole, mer enn fritidsaktivitet. Her skiller lagene for barn og ungdom seg fra amatørlagene og andre fritidstilbud. Det er likevel et poeng å se på helheten i tilbudet i bydelen, med god bevissthet rundt de ulike aktørenes roller slik at de utfyller hverandre godt.

3B Viktige forutsetninger:

- Dersom tilskuddsordningen blir overført til bydelene er det helt avgjørende at hver bydel får sitt eget lokale kulturråd, underlagt Oslo musikkråd, som kan innstille til tildelinger, passe på at kulturmidlene går dit de skal og jobbe for gode kår for kulturlivet i bydelen.
- Det er nødvendig med en dramatisk opptrapping av instrumentalundervisningen på orkester – og korpsinstrumenter i Oslo kulturskole, slik at orkestre og korps ikke må agere som musikkskole, men kan fokusere på gode samspills- og konsertopplevelser i samarbeid med bydelen.

3C Risiko:

- Det er en klar risiko for at bydelene ikke vil ha riktig kompetanse eller gode nok systemer til å forvalte tilskuddene på en god måte.

3D Andre kommentarer:

- Oslos orkestre og korps er i dag i praksis egne musikkskoler som leverer instrumentalopplæring av barn og unge fordi kommunen bare delvis gjør det i egen regi. Dette må tas hensyn til i den videre utarbeidelsen av støtteordningen og organiseringen av denne. Det er noe differensiering mellom vokal- og instrumentaltilskudd som antageligvis bunner i dette forholdet, men det er ikke nok når man ser på kostnadene med instrumentalundervisningen.
- Frivillige foreldre i styrene til orkestre og korps tvinges i praksis til å sitte med ansvaret for å engasjere underbetalte instrumentallærere som ikke får de arbeidsbetingelsene de har krav på. Dette forholdet må man finne en løsning på i det videre arbeidet med tilskuddsordninger og organisering av musikkopplæringen i Oslo.

Med vennlig hilsen

Creo - forbundet for kunst og kultur

Geir Grønnestad
Nestleder

Kjersti Brander
Plasstillitsvalgt for Creo
i Oslo kulturskole

Adresse: CREO, postboks 9007 Grønland, 0133 Oslo.
Telefon: +47 23 06 83 30. E-post: Creo@musikerorg.no
Organisasjonsnummer: 982 708 257.
www.musikerorg.no